



საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

იოანე ჭყონდიდელი

იოანე ჭყონდიდელი, ჭყონდიდის მთავარეპისკოპოსი დაახლ. 1060 - 1110. იხსენიება სუნგელაშის ტიტულით.

XI ს. 50-იან წლებში, ჯერ კიდევ ერისკაცობაში, თავის ძმასთან პეტრიკთან ერთად თან ახლდა ბაგრატ IV-ს და დედოფალ მარიამს კონსტანტინოპოლში ბიზანტ. იმპ. კონსტანტინე IX მონომაქოსის (1042-54) კარზე. აქ ისინი შეხვდნენ ათონიდან ჩამოსულ გიორგი მთაწმინდელს და ათონში დიდი შესაწირავი გაატანეს, რისთვისაც იოანეს და მის ძმას ათონში ალაპი დაუწესეს.

1059 მან ბაგრატ IV-ის დავალებით ე. ანტიოქიიდან საქართველოში ჩამოიყვანა გიორგი მთაწმინდელი, რ-ის ინიციატივითაც იოანე ჭყონდიდელად აკურთხეს. ი. ჭ. დაეხმარა გიორგი მთაწმინდელს საქართველოში მოუწესრიგებელი საეკლ. საქმეების გამართვაში; 1065 და 1066-67 ი. ჭ. ბაგრატ IV-ის ელჩი იყო ბიზანტ. იმპერატორის კარზე. ამ ელჩობის დროს მას გიორგი ხუცესმონაზვნისთვის უთხოვია, დაეწერა გიორგი მთაწმინდელის ცხოვრება. ქართ. ეკლესიის მიერ ი. ჭ-ის ხსენების დღედ დადგენილია 3(16) იანვარი.

წყარო: გიორგი მცირე, ცხოვრებად გიორგი მთაწმინდელისად, წგ.: ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, წგ. 2, ილ. აბულაძის რედ., თბ., 1967.

ლიტ.: ბ ე რ ძ ე ნ ი შ ვ ი ლ ი ნ., სავაზირო ფეოდალურ საქართველოში, წგ.: საქართველოს ისტორიის საკითხები, წგ. 3, თბ., 1966.

ბ. ლომინაძე
